

**R. P. Francisci De Oviedo Madritani, Societatis Iesv,
Theologiæ Professoris, Cursus Philosophicus**

Ad Vnum Corpus Redactus

Philosophiæ R. P. Francisci De Oviedo Madritani Societatis Iesv Sacræ
Theologiæ Professoris Tomus II

Oviedo, Francisco de

Lvgdvni, M.DC.LI.

§. 3. Explicatâ repugnantîâ inter assensum & dissensum explicatur propria
sente[n]tia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95526)

illo instanti, sed neque supernaturaliter poterat non esse naturaliter in illo. Idem dico de reliquis instantibus conseruationis, si Deus semper conseruaret alterum actū supposita libera conseruatione alterius; quia nihil, quod subsequitur productionem rei, & quod omnino consequenter ad illam se habet potest illius tollere libertatem. Ex hoc infero non posse adhuc supernaturaliter dari in eadem potentia assensum, & dissensum vtrumque liberè productum, ac proinde non posse hominem esse simul fidelem, & hereticum, quia hæ denominationes, quando sumuntur ab actibus, non ab actibus necessariis, sed tantum à liberis desumuntur.

- 11 Ultimo arguitur: Gratia, & peccatū non possunt esse simul; ergo neque assensus, & dissensum. Probatur consequenter: ideo gratia, & peccatū non possunt esse simul, quia sunt dignitates respicientes obiecta contradictoria, sed eadem est ratio de assensu, & dissensu; ergo. Resp. antecedens disentiendum esse inter Theologos, interim tamen dico duplicem esse sententiam; quandam asserentem peccatū dicere pro formali, vel pro fundamento necessario ad sui formalitatem negationem gratiæ; secundum hanc opinionem concedendum est primum antecedens, & neganda est consequentia, illiūque confirmatio, quia secundum hanc sententiam ideo esse non possunt gratia, & peccatū, quia peccatū, dicit priuationem gratiæ, & implicat esse simul habitus, & priuationem. Alia sententia, Priuationem gratiæ omnino distinguit à formalitate peccati, & à fundamento illius, & asserit, priuationem gratiæ tantum esse effectum secundarium peccati, sicuti priuatio frigoris est effectus secundarius caloris informantis subiectum: secundum hanc sententiam posset philosophari de gratia, & de peccato, sicuti, & de assensu & dissensu, & dici posset coexistere de potentia Dei absoluta, quod affirmat Suarez, qui id negat de assensu, & dissensu, licet forsitan non deficiat disparitatis caput, quia assensus, & dissensum positiuè à Deo conseruantur, & potest Deus non subtrahere conseruationem dissensum, etiam si illius subtraheretur expositio assensus, & e contra, & ita supernaturaliter vtrumque conseruare, peccatū autem cum non dependeat in conseruari à Deo difficilis posse videretur adhuc supernaturaliter cum gratia componi.

§. III.

Explicatā repugnantia inter assensum & dissensum explicatur propria sententia.

- 12 Non poterit hæc difficultas probabili fundamento dissolui, ni radicis examinemus caput, ex quo assensus, & dissensum, amor, & odium circa idem obiectum repugnent, illo enim cognitio iudicium facili facere poterimus, an possit diuinitus dispensari; quod si lateat nihil de illo non temerè dici poterit.
- 13 Repugnantiam oriri ex obiectis non dubito, quidquid enim est in actu, oritur ab obiecto, tanquam à termino extrinsece specificante à priori, vel à posteriori; sed dubium adhuc superest, an hæc repugnantia, ex quoque extrinseco oriatur, in quo formaliter consistat. Communis contrariorum repugnantia in eo sita est, quod vnum per informationem sui exigit, vt Deus subtrahat conseruationem alterius, & ne concurrat ad illius productionem, etiam in præsentia principij productiui exigentis illum primò producere, & perpetuò conseruare, & supposita etiam exigentia, qua contrariū in hoc instanti expulsum in instanti præcedenti habuit, ne in hoc instanti corrumpatur, quā resistentia latius explicui in Generat. Contr. 6. Punct. 2. Alia est actiua resistentia, quæ est inter principia productiua contrariorum formaliter sibi inuicè resistentium. Hanc actiua resistentiam respectu actuum vitalium liberorum, qui in eodem subiecto existunt, nullo modo possumus meditari in ordine ad principij vitale, quod est idem indiuisibile respectu assensus, & dissensum, & respectu amoris, & odij; neque respectu aliorum principiorum in plerisque actibus, liberè procedunt à voluntate formaliter, si sint actus pertinentes ad hanc potentiam, vel imperatiuè, & secundario, si ad intellectum pertineant sicuti assensus, & dissensum.
- 14 Neque fat est his actibus concedere repugnantiam formalem, quam in aliis contrariis, v.g. calore, & frigidityte, reperimus, quia si hoc modo tantum opponerentur, ex eo quod assensus exigeret corruptionem dissensum, non ita in

diuisibiliter opponerentur, vt non possent in gradibus remissis adunari, sicuti adunantur frigiditas, & calor, cum ex hoc capite imbecillior sit repugnantia inter hos actus, quam inter calorem, & frigiditatem; calor enim exigit non solum suam conseruationem, contratio oppositum non intendentes; sed etiam præsentia aqua intendente producere frigiditatem, exigit vt Deus, vires aquæ coercet, ne frigiditatem producat, media qua destruat amor; verò existens in anima non ita ardentem suam exposcit conseruationem, vt exigat Deo non produci odium ab anima illud intendente producere, neque ratione amoris existentis in anima aliquam coactionem patitur anima, ne odium producat, medio quo destruat amor. Deinde aliam oppositionem reperiri inter actus voluntatis existimo perspicuū esse, quia assensus præmissarum necessitatem quoad specificationem ad assensum conclusionis inducit, eo enim ipso, quod ego assentiam præmissis, ex quibus legitime inferitur consequens, etiam si ex diuersione animæ, vel nimia attentione ad alia obiecta non elicitur assensus conclusionis; dissensum tamen non poterit elici. Exempli gratia: habeo ego hos assensus, *omnis homo est animal, Petrus est homo* etiam non eliciam, *ergo Petrus est animal*, tamen cum his præmissis non potero iudicare Petrum non esse animal: ergo hic assensus, *Petrus non est animal*, habet oppositionem cum his duobus; *omnis homo est animal, Petrus est homo*, sumptis indiuisibiliter, quam non habet cum aliquo eorum seorsim sumpto, cum quo, alio secluso, poterit componi: ergo incompossibilitas actuum nascitur ex alio capite distincto à formali incompossibilitate, quam habeant per modum contrarietatis assensus, & dissensum in eodem subiecto, & de eodem obiecto, cum plures actus, etiam de diuersis obiectis saltem inadquatis, & longè diuerso modo significatis incompossibilitatem habeant.

Deinde intellectus non potest per eum indiuisibilem actum assentiri, & dissentiri: sed repugnantia huius actus non potest oriri ex incompossibilitate formali, quia secluso omni alio actu, hic repugnat saltem naturaliter, & resistentia formalis essentialiter dicit duplicem contrariam formam: ergo ex alio capite oritur repugnantia, propter quam intellectus non valeat simul assentire, & dissentire eidem obiecto; repugnantia enim formalis non potest inueniri in simplici actu, qui esset simul assensus, & dissensum, neque talis actus ex illa repugnantia impossibilis est saltem naturaliter, sed ex alio capite.

Sensio incompossibilitatem ex vi cuius assensus, & dissensum de eodem obiecto, sicuti alij actus intellectus, non possunt esse simul adhuc in gradibus remissis prouenire ex modo, quo obiectum repræsentatur intellectui per vnum actum, ex vi cuius anima impotens sit tendere in illud per actum oppositum, non per puram actuum incompossibilitatem, sed quia per actum assensus determinatur, & adducitur potentia, vt non possit, neque à se neque à voluntate determinari ad dissensum, quia obiectum ita proponitur, vt nullam rationem habeat mouendi ad dissensum, & in hoc sensu verum erit, quod docet Suarez vnum actum destruere motum alterius contrarij, hoc est, ita proponere obiectum materiale illius, vt sub nulla ratione valeat intellectus neque per se ipsum, neque per actum voluntatis determinari ad actum oppositum. Pro explicatione huius conclusionis noto; quod etsi verum sit intellectum actu assensus non necessario ferri in obiectum verum, neque actu dissensum in falsum præsuppositiue, hoc est, in obiectum quod supponatur verum, vel falsum, ante ipsum actum: Nihilominus certum esse intellectum non posse ferri actu dissensum in obiectum, quod ex prima apprehensione terminorum verum apparet, siue ex se, sicuti hoc obiectum; *quodlibet est, vel non est*: siue ex suppositione, sicuti hoc obiectum, *omne quod est in hoc instanti, ex suppositione, quod sit, non potest non esse*; quæ obiecta necessario prædeterminant intellectum, ne dissentiat ab illis, vt nullus, qui illa semel valeat percipere, possit ab illis dissentire, etiam si contingere possit aliquando ex nimia animi attentione illis assensum non præbere, quia illorum dissensum non solum opponitur cum assensu ipsorum, sed cum prima apprehensione terminorum.

Ex his infero, posito assensu circa existentiam Petri, intellectum manere determinatū ex huius assensu vi ad non eliciendū dissensum de eodem obiecto, quia posito assensu intellectui repræsentatur existentia Petri, tanquam actu existens; ergo repræsentatur tanquam quid euidenter falsum

falsum Petrum non existere, tanquam quid impossibile, ex suppositione facta, Petrum non existere, quia ex suppositione, quod Petrus existat, implicat ipsum non existere, & implicat verum esse hoc iudicium, *Petrus non existit*: & ex ipsa terminorum apprehensione constat, falsum esse, Petrum non existere supposita existentia Petri: ergo postquam intellectus per assensum supponit Petrum existere, eo ipso, quod illi proponatur negatio existentie, proponitur tanquam euidenter falsa: ergo non poterit iudicare, dari talem negationem, seu Petrum non existere, quod est idem. Confirmatur: ex existentia Petri euidenter inferitur non esse negationem illius, seu falsum esse ipsum Petrum non esse; ergo si semel intellectus iudicat Petrum existere, si illi obiciatur negatio ipsius existentie, inferet ex iudicio tendente in existentiam Petri falsum esse Petrum non existere, vel saltem manebit determinatus, quoad specificationem, ne iudicet Petrum non existere: ergo posito hoc iudicio: *Petrus existit*, non poterit habere hoc iudicium, *Petrus non existit*, & pari ratione, posito hoc iudicio, *Petrus non existit*, saltem intellectus erit determinatus ne iudicet Petrum existere, quod falsum esse euidenter inferitur ex priori iudicio, & cuius obiectum, ex suppositione facta per iudicium negatiuum de non existentia Petri, implicat.

18 Eadem ratione censeo implicare actus voluntatis ex natura sua efficaces, quibus voluntas dicat, *volo deambulare*, & *nolo deambulare*, quia voluntas non potest ferri efficaciter in obiectum, quod apprehendit ut impossibile; hoc autem quod est deambulare simul, & non deambulare est impossibile: ergo voluntas non potest efficaciter illud appetere. Dices, neutrum horum obiectorum ex se esse impossibile, sed tantum simultatem utriusque: voluntatem autem, etiam si efficaciter intendat ambulare in instanti A, & non ambulare in eodem instanti, non appetere simultatem obiectorum formaliter, sed vnum obiectum per vnum actum, & obiectum aliud per alterum actum. Contra: Simultas formalis nihil aliud est, quam existentia deambulationis in instanti A, & negatio ipsius existentie in eodem instanti, sed hoc totum amaret voluntas per illos duos actus: ergo amaret simultatem obiectorum: ergo amaret obiecta impossibilia simul existentia, quae manifestam inuolunt repugnantiam inter se utrumque simul ratione coexistentia; & quodlibet ex suppositione alterius, quia supposita deambulatione implicat negatio eiusdem pro eodem instanti, & supposita negatione, implicat deambulationem immediate & per se.

19 Ex his infero, repugnantiam inter actum, quo voluntas dicit, *volo ambulare*, & inter actum, quo dicat *nolo ambulare*, non solum consistere in actibus secundum se, neque tantum dicere ipsos actus per suasmet entitates precise repugnantes, sed connotare, seu dicere tanquam rationem formaliter spectantem ad impossibilitatem, actum iudicii, quo voluntati proponitur repugnantia obiectorum, & impossibilitas obiecti vnius actus ex suppositione obiecti alterius actus. Hoc iudicium maxime spectare ad impossibilitatem actuum patet in aliis pluribus actibus circa obiecta impossibilia, saepe enim quis efficaciter intendit obiecta inter se repugnantia, quia illorum impossibilitatem nondum cognouerit, & hac cognita statim cadit ab altera intentione, quin possit illo superueniente iudicio in utraque persistere.

20 Infero similiter posse voluntatem amare obiecta, quantumuis impossibilia, dummodo ab intellectu non proponantur ut impossibilia inter se, neque ut repugnans illorum aliquod, quia tota repugnantia, ut dictum est, oritur ex repugnantia obiectorum. Vnde si fieri posset, ut intellectus apprehenderet haec obiecta, ambulare, & non ambulare, non apprehensa illorum impossibilitate, posset voluntas simul intendere efficaciter quatenus est ex se ambulare, & non ambulare, saltem per actus voluntatis remissos, quia impossibilitas, per quam hi actus indiuisibiliter opponitur, consistit in impossibilitate obiectorum voluntati proposita. Idem dico de actibus assensus, & dissensus in intellectu, quia si idem obiectum possit apprehendi ut existens, & non existens absque euidenti implicatione, vel si posset obiectum iudicari existens, quin negatio existentie euidenter appareret ut falsa, posset intellectus assentire, & dissentire eidem obiecto, sicuti assentitur saepe aliis obiectis in se contradictionem habentibus, quando illorum contradictio laet intellectum; quia

tamen nunquam possunt homini sanae mentis haec obiecta sine contradictione apparere, nullus potest assensum, & dissensum habere de aliquo obiecto, & simul ipsius existentiam & negationem ipsius intendere. Quod si contingeret, saltem apprehensa falsitate, simul assentire, & dissentire eidem obiecto, simulque habitum, & illius negationem efficaciter intendere. Neque ad hoc debent dissentire illi, qui affirmant adhuc de potentia Dei absoluta non posse in eodem subiecto assensum, & dissensum repetiri, illorum enim fundamentum est alterum obiectum necessario apprehendi tanquam falsum, cui non potest assensus praestari: ergo si ita non apprehenderetur, deficeret fundamentum repugnantiae inter hos actus: ergo possent eandem potentiam efficere.

Explicata fundamento repugnantiae, pronuncio, de potentia absoluta recte posse componi assensum, & dissensum, amorem & odium in eodem subiecto. Utrumque probante solutione argumentorum, quas supra praestiti, quae in his questionibus, in quibus de potentia Dei absoluta differatur, sunt semper sententiae affirmantis potissimum fundamentum.

Secundo positum sententiam probo. Ratio, propter quam repugnat assensus posito dissensui, est, quia ex vi assensus proponitur tanquam falsum obiectum dissensus, quae propositio impedit ne intellectus se determinet ad assensum praestandum, non ex defectu virtutis ex parte intellectus, neque ex defectu obiecti: sed etiam intellectus non se determinet ad praestandum assensum, neque determinetur a voluntate, poterit neque illud determinare, ut necessarii praestet assensum, non erit impedimentum respectu dei, determinantis intellectum, quia id, quod impedit intellectum, ne ipse se determinet per obiectum, neque voluntas possit illud determinare, non impedit ne Deus intellectum determinet ad tale assensum, quia determinatione posita a Deo supra existentiam, vel etiam contra existentiam intellectus, & obiecti propositi recte poterit esse dissensus, qui tantum repugnabat ex eo, quod nulla causa secunda poterat determinare productionem illius. Dixi saepe intellectum non posse se determinare, & explanationis gratia nuper addidi non posse determinare se per obiectum, quia determinatio nunquam prouenit ab intellectu, cum non sit potentia libera, neque independens ab aliis principiis ad operandum, sed ab obiecti propositione, & speciebus quae saepe intellectum determinat ad assensum independentem a voluntate, & tunc dico intellectum se determinare, quia non determinatur per aliam potentiam imperantem, sed per principia ad ipsum intellectum.

Eandem rationem confirmo, & explicio in actibus voluntatis; ideo non possum intendere simul ambulare & non ambulare, quia obiecta proponuntur ut impossibilia, & voluntas in obiectum apprehensum ut impossibile ferri nequit, etiam si illud ut possibile apprehensum sponte feratur: ergo tota ratio, propter quam voluntas non potest ferri efficaciter in deambulationem, & negationem eiusdem est ex defectu propositionis attrahentis ad hos actus, & ex propositione retrahente: sed defectus propositionis potest suppleri a Deo, ut probabo Contr. 8. Punct. 7. ubi dicam voluntatem posse ferri in incognitum, & Deus potest voluntatem praedeterminare ad actum, a quo retrahit propositio: ergo potest suppleri a Deo defectus conditionis, & fieri contra impedimentum, quod habet voluntas, ne simul intendat ambulare, & non ambulare: ergo poterit fieri a Deo, ut simul intendat actibus ex se efficacibus obiecta contradictoria, seu idem obiectum actu amoris, & odij.

Totam sententiam confirmo ratione, quae videtur P. Suarez supra ad probandum posse esse simul gratiam, & peccatum in eodem subiecto. Deus potest modo concurrere medio intellectu ad actum assensus, independentem ab aliis causis determinantibus productionem assensus, ut faterentur omnes; sed posito hoc concursu nihil est, quod obliget Deum ad subtrahendum concursum, quo conseruabat dissensum a me elicitum: ergo poterit utrumque conseruare. Probo minores, quantumuis assensus determinatus a Deo, siue per impossibilitatem cum dissensu, siue per modum, quo proponitur ut falsum obiectum dissensus, exigat subtractionem concursus, quo Deus dissensum conseruabat, poterit

poterit Deus illi violentiam inferre, quia exigentia creaturæ non ita determinat Creatorem, vt non possit contra illam operari: ergo poterit conseruare vtriusque concursu etiam dependenter ab intellectu, quia conseruatio vtriusque non repugnat ex defectu virtutis intellectus, sed ex impossibilitate actuum inter se, vel ex modo, quo proponitur ex vi vnus actus alterius obiectum vt omnino falsum: idem dico de actu amoris, & odij.

25 Hanc sententiam docent nonnulli ex D. Thoma quæst. 26. de Veritate, art. 10. teste Suariorum supra, vbi illos impugnatur asserentes, posse poni in eodem subiecto duas qualitates contrarias, etiam vitales, si vna per se, & alia per accidens, hoc est, determinata à causa extrinseca, inquit, quorum sententia, ab ea, quam tradidit, in nullo discrepat, quia non ego assero, posse animam habere amorem, & odium, assensum & dissensum determinatum à se, sed à Deo, qui concurret independenter à determinatione animæ, saltè ad alterum contrariorum actum producendum. Constat etiam hos Doctores tradidisse sententiam, quam contra illos adducit Suarez dict. sect. 3.

26 Obiicies: Assensus & disensus, amor & odium, siue ab hac, siue ab illa causa procedant, habent eandem impossibilitatem: ergo si non possunt coniungi procedentes ab anima se determinante ad tales actus, ergo neque poterunt coniungi determinata alterius, vel vtriusque existentia à Deo, vel ab alia extrinseca causa. n. esp. impossibilitatem, quam habet actus per suasmet entitates intrinsecas, semper fore eandem à quacunque causa determinante producantur; impossibilitatem verò, quam habent ex defectu causæ non potentis se ad vtrumque determinare non reperiri respectu omnium causarum, quia etiam intellectus non valeat per se ipsum, neque per alia principia creata se determinare ad assensum, & dissensum simul producendum, potest Deus hanc determinationem intellectui præbere per concursum prælitum à Deo independenter ab exigentia intellectus, & cuiuscumque principij creati talem concursum exigentis.

PUNCTUM IV.

Quid sit intuitiva cognitio, & quomodo ab abstractiua differat?

1 Bene notat P. Vasquez 1. part. dist. 134. quæstionem hanc multum habere de nomine, & cerè aliquos legi, apud quos tota de nomine reperitur, quia ob diuersorum nominum confusionem & diuersarum acceptionum eiusdem nominis, quid de re in hac quæstione non appareat. Ego qua potero distinctione, & claritate rem componam.

§. I.

Aliorum placita impugnata.

2 Sentiunt multi intuitiuam cognitionem dici illam, quæ attingit omnes formalitates obiecti nulla præfusione facta inter ea, quæ realiter sunt idem. Ita P. Vasquez 1. part. dist. 50. n. 12. & disput. 48. n. 2. Suariorum lib. 2. de attributis, cap. 22. Huic opinioni aduersantur omnes, qui asserunt cognitionem intuitiuam, & per proprias species posse ferri in vnam formalitatem obiecti, & non in aliam; in quorum numero sunt P. Granados tract. 5. de visione, & 7. sect. 1. P. Alarcon 2. tract. de visione, c. 2. & apud hos Paludan, Antonianus, Sotus, Bassolis, & Ouandus.

3 Desumunt Doctores relati pro prima sententia, nomen intuitionis, quatenus significans quid oppositum præfioni; & cognitionem intuitiuam appellant illam, quæ præfusiua non est. In hac acceptione intuitiuæ cognitionis quis negare potest visionem intuitiuam futuram tantum illam, quæ non præfunderet inter ipsa prædicata? Verumtamen visionem intuitiuam non esse assumentes secundum hanc significationem, neque in hoc sensu posse desumi sic proba. Cognitio intuitiua secundum hanc sententiam vel est illa, quæ non præfincit neque ex parte actus, neque ex parte obiecti, vel quæ ex parte obiecti tantum non præfincit: & similiter cognitio abstractiua intuitiuæ opposita vel est illa, quæ præfincit ex parte obiecti, vel quæ tantum præfincit ex parte actus. Si dicatur cognitio intuitiuam esse illam, quæ non præfincit ex parte obiecti, etiam ex parte actus præfincit, cognitiones omnes erunt intuitiuæ, quia nulla potest esse cognitio terminata

Francisc. de Quiedo Philosoph. Tom. II.

ta ad obiectum reale præfusiua ex parte obiecti, vt latè probabo in Metaphysic. Si dicatur cognitionem intuitiuam esse illam, quæ neque ex parte actus, neque ex parte obiecti præfincit, tantum comprehensiuam cognitio erit intuitiua cognitio coloris, quæ capio ex sensationibus circa ipsum colorem actu existentem, & mittentem proprias species suam: neque ipsa externa oculorum sensatio esset intuitiua, quia licet ex parte obiecti præfusiua non esset, & totum colorè attingunt visio externa, & interna cognitio; non tamè ita expressè, vt valeat discernere circa formalitatem relationis transcendentalis, neque distinguere colorem illum habentem relationem transcendentalem ab alio qui illam non habet, siue reali, siue ficti: imò ipsa visio intuitiua Dei, quæ gaudent Beati, etiam totum Deum attingat formaliter, vt est in se realiter, & ex parte obiecti attingat quidquid est in obiecto, non tamè ex vi illius ita clarè cognoscitur obiectum, vt pateat beato ex vi visionis beatificæ formalitates decretorum liberorum, quæ sunt in Deo, neque ex vi visionis beatificæ valet beatus distinguere inter Deum habentem ab æterno, decretum producendi Petri, & inter ipsum Deum quatenus potuit esse ab æterno idè secundum entitatem sine decreto ad quod liberè se ab æterno de facto determinauit.

4 Dicunt alij cognitionem intuitiuam esse illam, quæ fertur in rem ipsam vt actu existentem, & vt præfens non solum obiectiue, sed etiam physice, ita vt si de facto non existat obiectum, eo modo, quo repræfentatur per illam, visio illa, seu cognitio intuitiua non sit, sed abstractiua. Ita Suariorum 1. 3. de anima c. 12. n. 5. vbi asserit sensationem factam per speciem propriam obiecti miraculosè productam à Deo, quæ sentitur, vt existens, & præfens obiectum, esse abstractiuam, quia est obiecti actu non existentis. Ex hac sententia rectè explicari nequit ratio intrinseca visionis intuitiuæ, & abstractiuæ, quia eadem intrinseca visio potest esse abstractiua, & intuitiua in hac acceptione: visio enim, quæ modò habeo circa colorem actu existentem & approximatam meæ potentia, potest conseruari à Deo supernaturaliter sine præfentia obiecti: ergo ratio intuitionis, quam tribuimus visioni æternæ, & negamus cognitioni quam ego habeo circa existentiam Angeli, non consistit in ipsa obiecti præfentia, aliquid enim habent hi actus independenter à præfentia obiecti, per quod visio externa obiecti, & cognitio orta ex hac dicantur intuitiuæ, quod non habet cognitio Angeli, quæ abstractiua dicitur, adhuc præfente obiecto: de hoc inquiri quidnam sit, ad quod omnino impertinens est præfentia obiecti, quod est intrinsecum actui vitali, in qua ratio intuitionis consistit.

5 Secundò proba præfentiam obiecti, neque adhuc inadæquatè pertinere ad rationem intuitionis. Visio, quam Deus sine specie impressa intermedia immediatam per se ipsum produceret, dependeret à potentia, & à Deo tanquam à principio adæquato, esset intuitiua si obiectum ita existeret, sicuti repræfentatur per visionem, sed eodem omnino modo esset intuitiua absente obiecto: ergo præfentia obiecti nullo modo pertinet adhuc inadæquatè, imò neque exigentia talis præfentia ad rationem intuitiuæ. Probo minorem: existentia illius obiecti omnino per accidens se habet respectu talis visionis, quæ nullo modo illam exigit, vt probaui Controuersia 4. Puncto quarto: ergo non potest illa visio constitui intuitiua per exigentiam præfentia obiecti, quam non habet, neque per ipsam præfentiam obiecti, quæ impertinenter se habet respectu illius, licet enim fieri posset intuitionem actualem importare aliquid extrinsecum cognitioni, intolerabile est dici rationem intuitionis ita extrinsecam, & contingentem esse operationi, quæ intuitiua denominatur, vt saltem in actu primo talis operatio non exigit id, per quod constituitur actu intuitiua.

6 Dicunt multi visionem intuitiuam esse illam, quæ obiectum attingit per species proprias illius, & abstractiuam, quæ producitur per species alienas, & non proprias illius obiecti repræfentati. Ita tenent P. Granados, & Alarcon, relati supra, & alij apud istos; & est communis opinio inter Doctores. Propius ad veritatem accedit hæc opinio, illa tamen non omnino apprehendit. Admitto cognitionem omnem per species proprias esse intuitiuam, & do cognitionem factam per species alienas esse abstractiuam, & proba non rectè, neque adæquatè explicari rationem intuitionis, & abstractionis per ordinem ad proprias & alienas obiecti species. Omnis cognitio adæquatè diuiditur in